

Pokročilé a terminální srdeční selhání

I.Málek

Klinika kardiologie

IKEM Praha

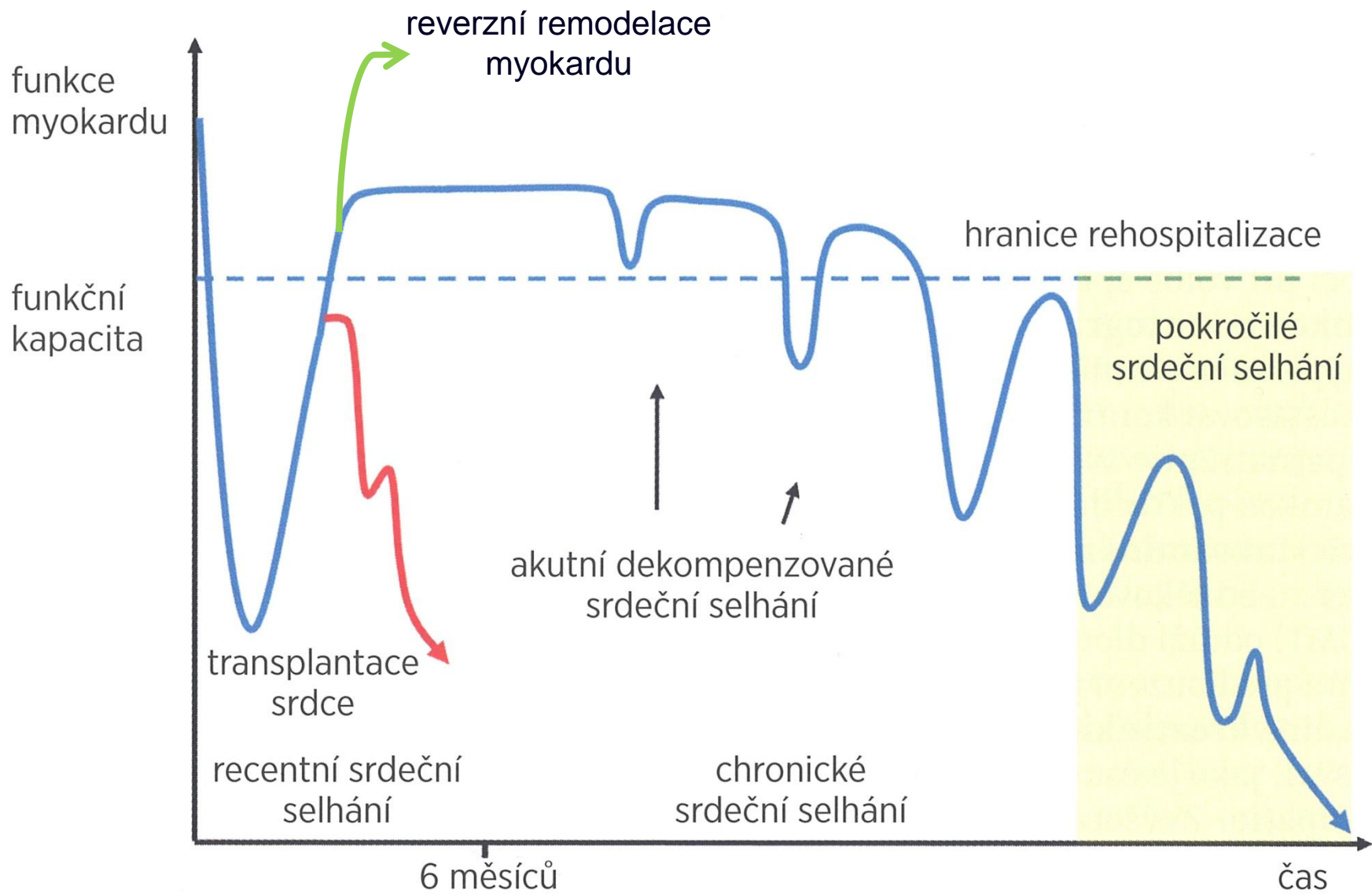
XXIV.výroční sjezd ČKS
Brno 15. – 18.5.2016

Chronické srdeční selhání

klinická definice

Srdeční selhání je komplexní syndrom, charakterizovaný poruchou srdeční funkce s neurohumorální aktivací, zadržováním tekutin a zkrácením života.

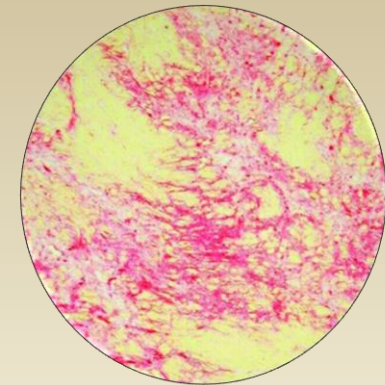
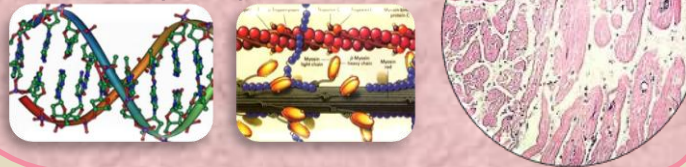
Pokud je nemocný omezen symptomy při minimálních aktivitách, má těžkou poruchu srdeční funkce a další známky špatné prognózy při vyčerpání všech indikovaných léčebných postupů, hovoříme o **pokročilém chronickém srdečním selhání.**

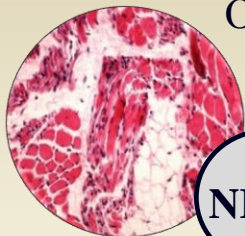
Průběh srdečního selhání (podle Gheoghiade M. Am J Cardiol. 2005;96:11G-17G a)

DLOUHODOBÁ neurohumorální aktivace

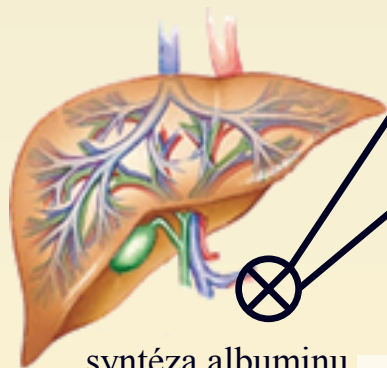
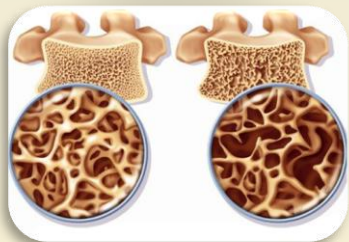
kardiomyocyt

Oxidační stres

Proteolýza ve svalové tkáni

syntéza albuminu v játrech

NF- κ B

TNF α

IL-6

IL-1

CYTOKINY

Imunitní systém-
multiplikace

ubiquitin

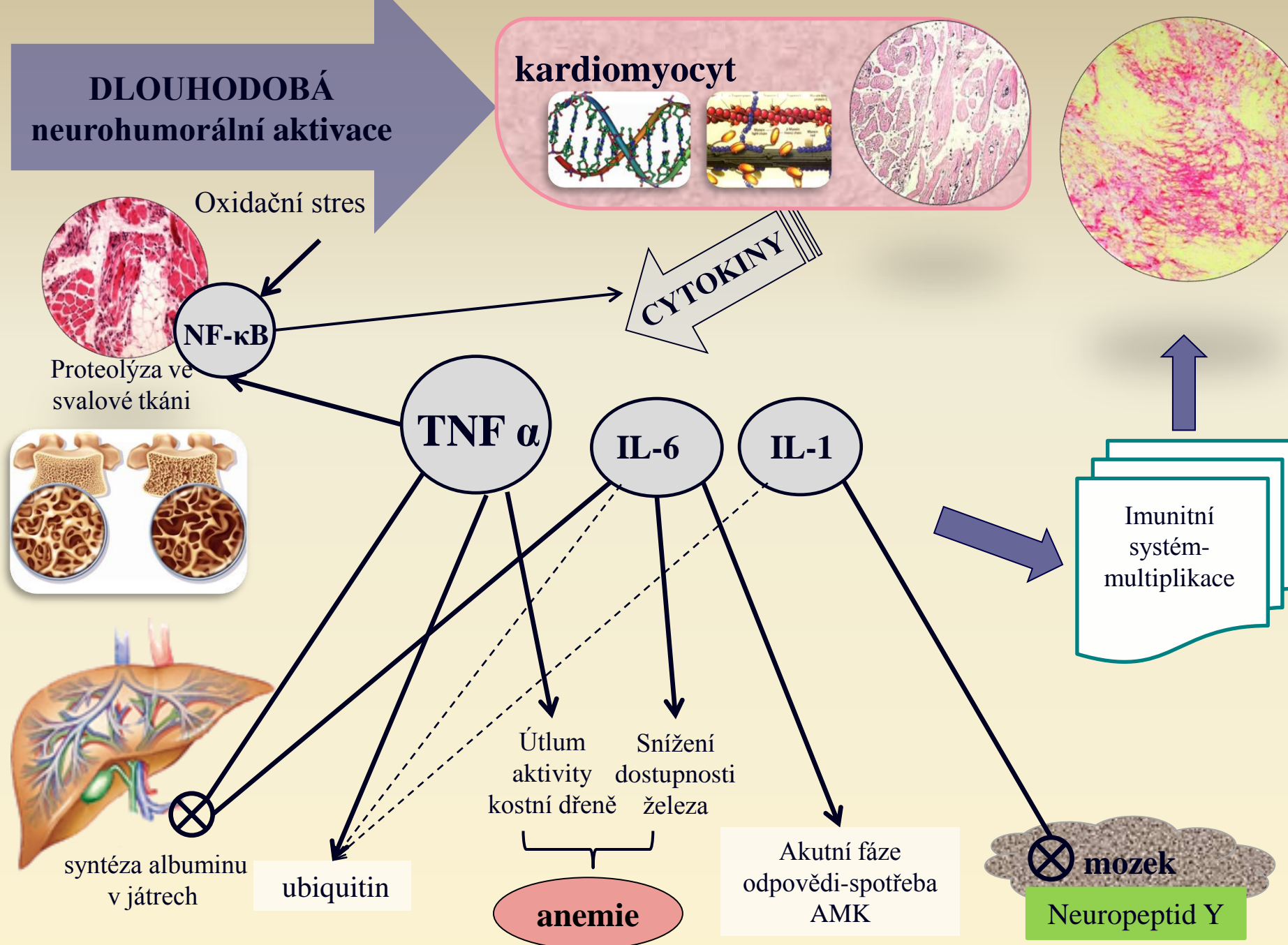
Útlum aktivity kostní dřeně
Snížení dostupnosti železa

anemie

Akutní fáze odpovědi-
spotřeba AMK

mozek

Neuropeptid Y

Faktory, které svědčí pro nepříznivou prognózu

Funkční postižení

NYHA IIIB-IV

$pVO_2 < 12 \text{ ml/kg/min}$, $VE/VCO_2 \text{ slope} > 35$

Klinické faktory

opakované dekompenzace srdečního selhání

klidová tachykardie

hypotenze

cvalový rytmus

intolerance inhibitorů RAAS systému a betablokátorů

váhový úbytek

Echokardiografické nálezy

nízká ejekční frakce levé komory

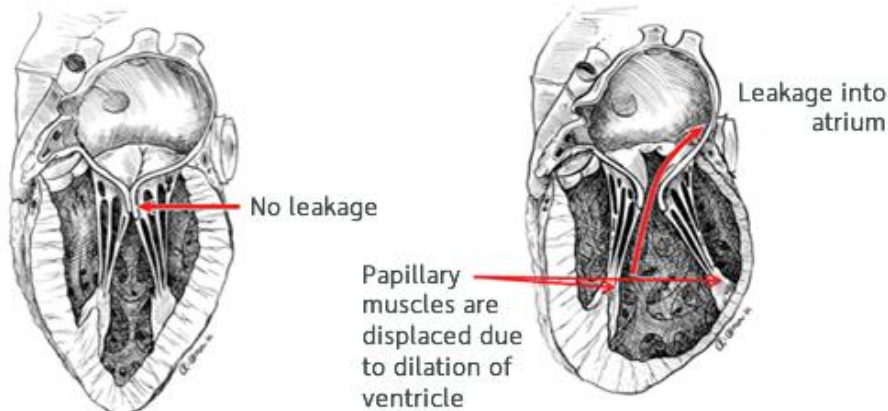
výrazná dilatace levé komory

významné regurgitace na mitrální a trikuspidální chlopni

známky vysokého plnicího tlaku levé i pravé komory

porucha funkce pravé komory

známky plicní hypertenze

Faktory, které svědčí pro nepříznivou prognózu

Hemodynamika

zvýšené plnicí tlaky komor

zvýšený tlak v plicnici

nízký srdeční výdej

vysoká systémová rezistence

Laboratorní nálezy

hyponatremie

hypokalemie

zvýšená hladina kyseliny močové,
bilirubinu a kreatininu

vysoká hladina BNP

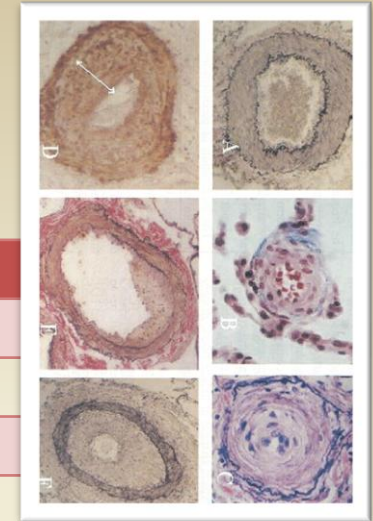
Elektrofyzilogické faktory

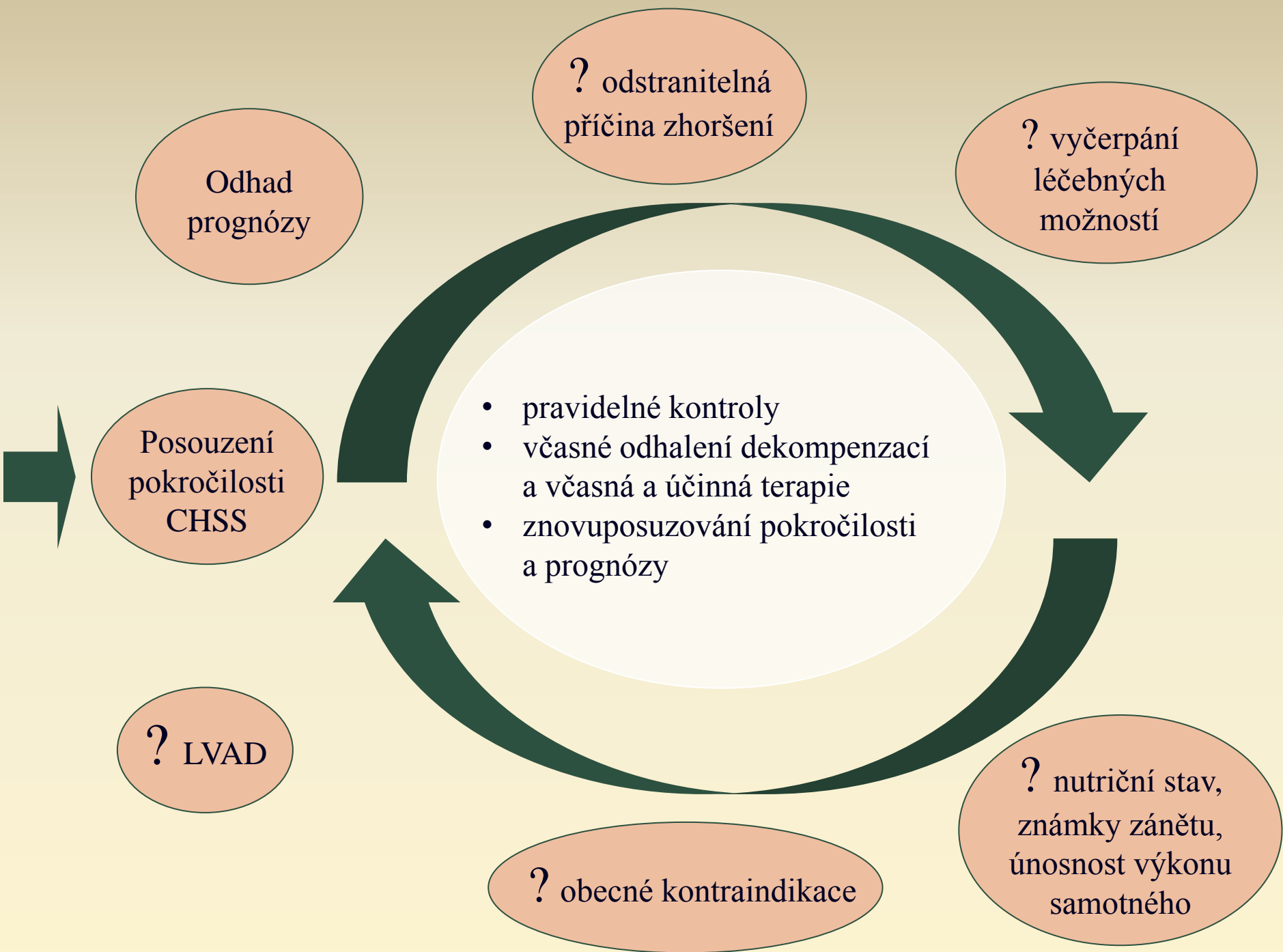
přítomnost komorových extrasystol

komorové tachykardie

fibrilace síní

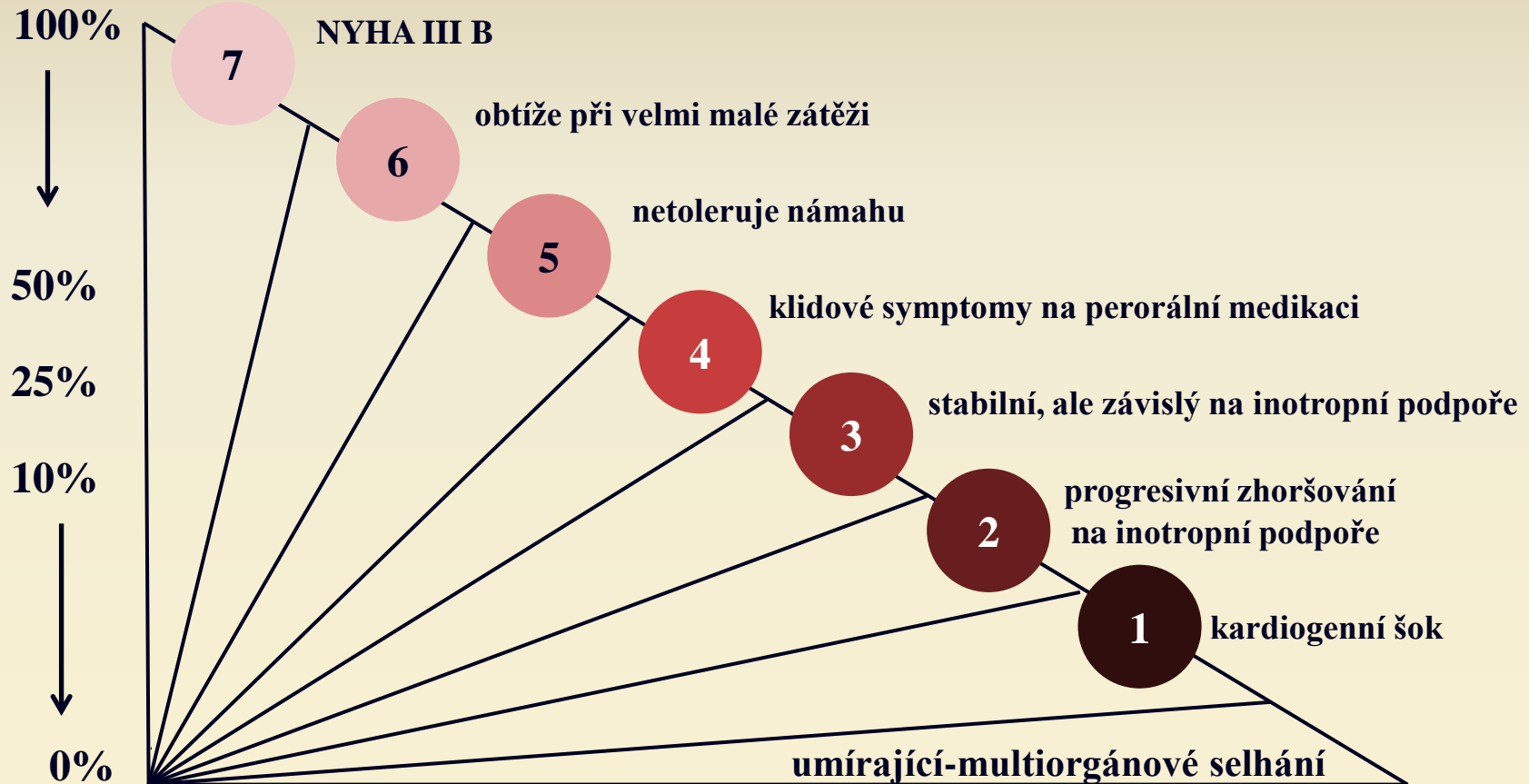
šíře QRS ≥ 120 msec

INTERMACS

% ročního přežívání

**léčitelná dekompenzace
s možností návratu do
původního „steady state“**

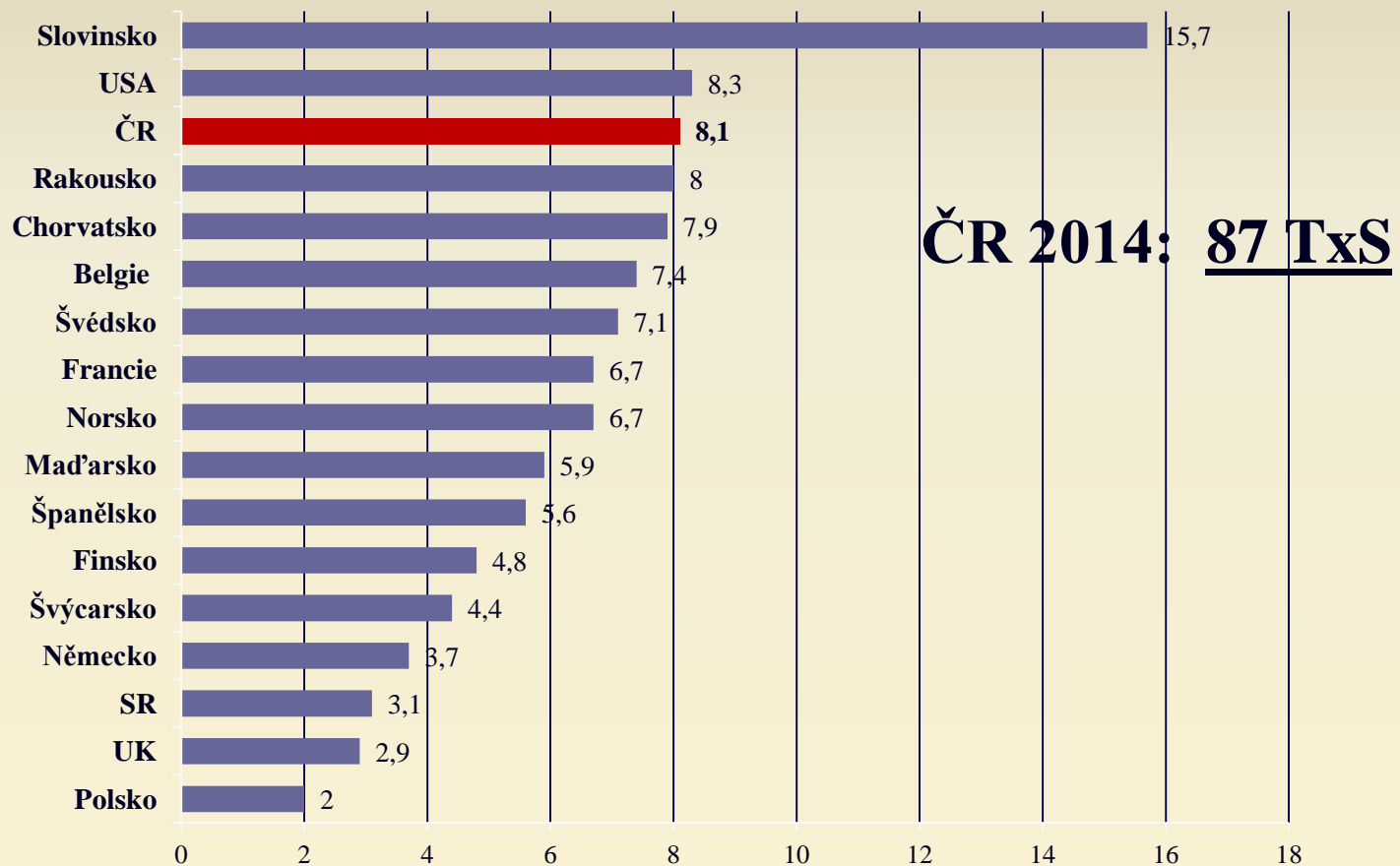

**pátrání po možné
vyvolávající příčině**

- **nekontrolovaná arytmie**
- nekontrolovaná arteriální hypertenze
- dyssynchronie myokardu
- ischemie myokardu
- korigovatelná chlopenní vada
- aktivní myokarditida

- **toxické látky** (alkohol)
- **interkurentní infekt**
- tromboembolická příhoda
- tyreotoxikóza
- dekompenzovaný diabetes mellitus
- **nevhodné léky**
- **nedostatečná terapie**
- **nedostatečná léčba předchozí dekompenzace**
- **nespolupráce**

Počet transplantací srdce ve světě v roce 2014 / 1 mil.obyvateľ

EU (2014) : 2146 TxS

USA: 2679

*Zdroj: International Registry in Organ Donation and Transplantation
Global Observavation on Donation and Transplantation*

Kontraindikace ortotopické transplantace srdce

- věk > 65let
- hmotnost – BMI > 35
- přidružená onemocnění
  - chronická infekce
  - recentní malignita
  - postižení plic (VC, FEV₁ < 40 %, PH)
  - diabetes mellitus s komplikacemi
  - celková ateroskleróza
- psychosociální faktory
  - psychóza
  - drogová závislost
  - předpoklad nespolupráce (kouření)
  - špatné sociální zázemí

2015 46 OTS

89% v urgentním pořadí

35% z LVAD

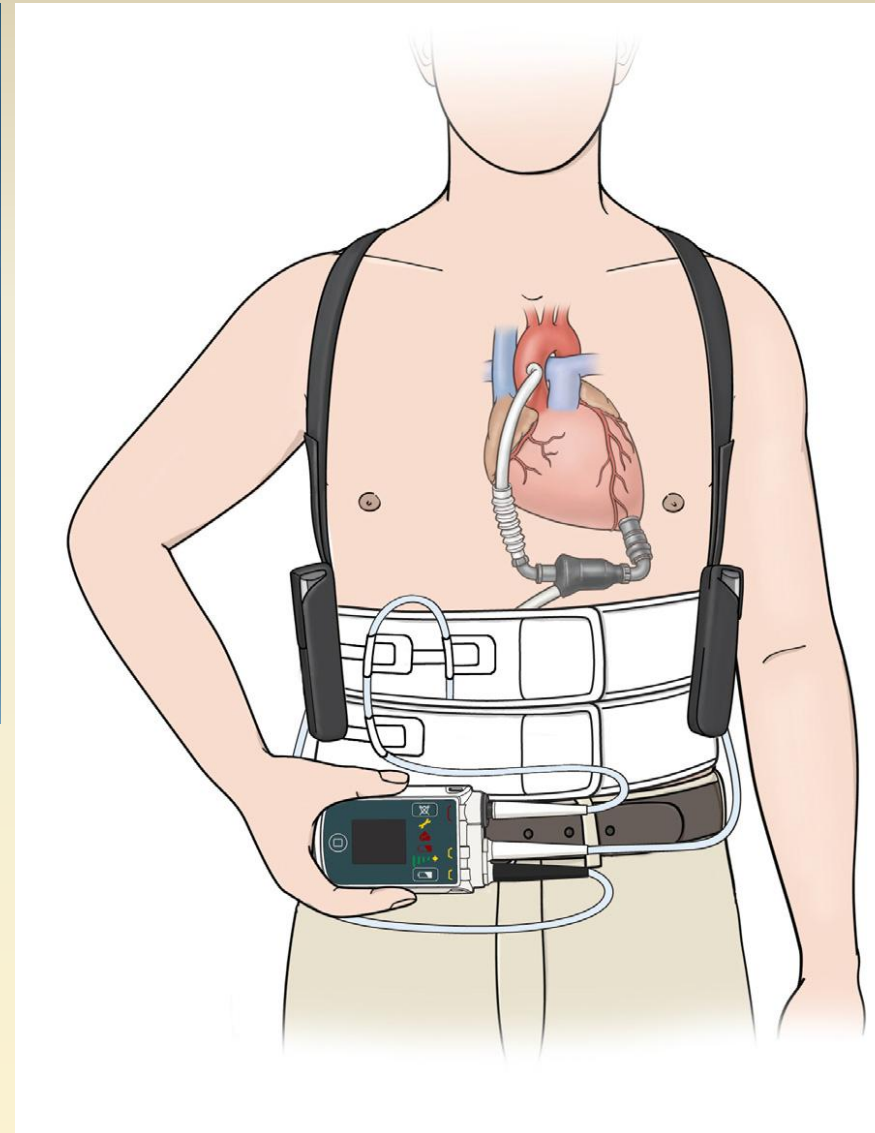
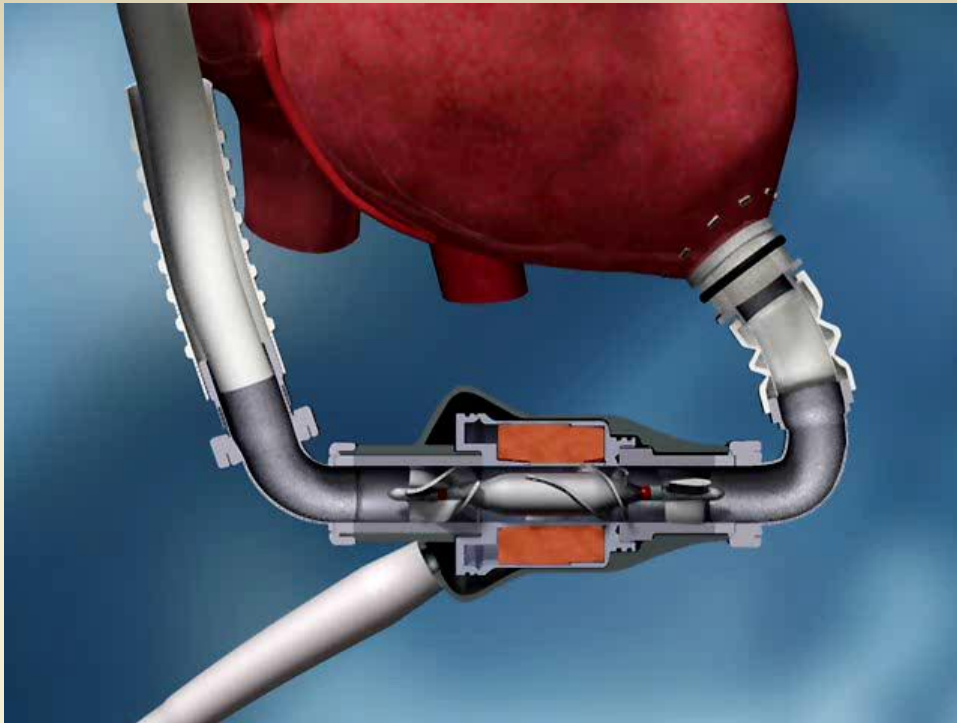

**OTS není provedena
„příliš brzy“
maximální oddálení
potřeby imunosuprese**

Problémy pokročilých stavů:

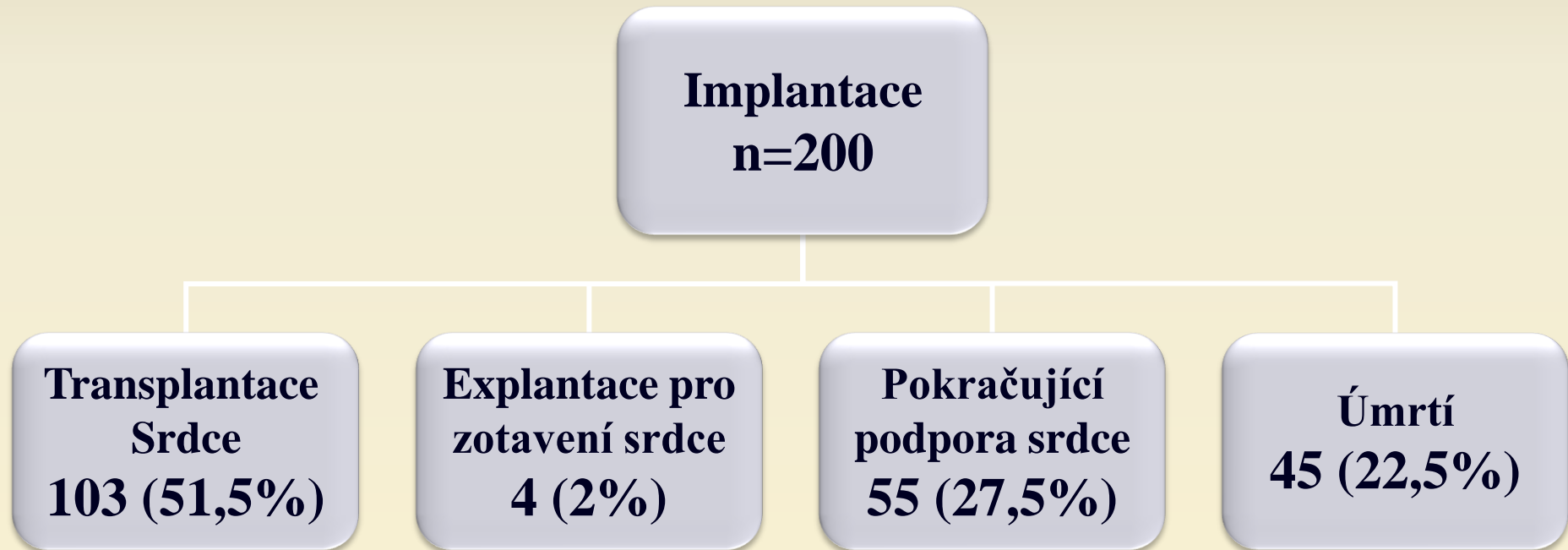
- **porucha orgánových funkcí-
katabolismus-možný rozvoj
kachexie**
- **rozvoj těžké plicní
hypertenze**

Mechanická srdeční podpora-HeartMate II

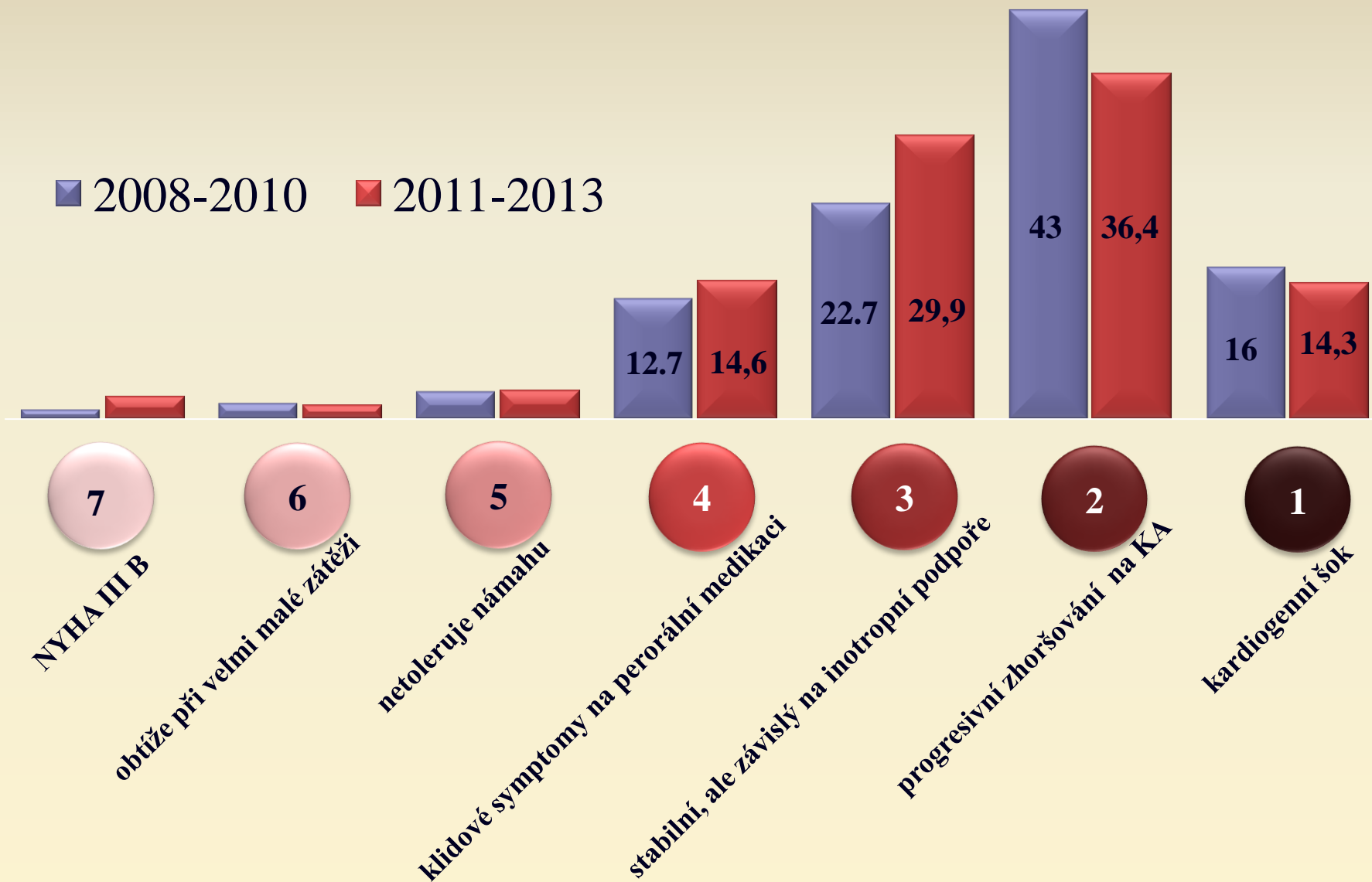
Aaronson KD, Circulation, 2012

Výsledky IKEM - HM II 2006-12/2015

Implantace LVAD (%) podle stupňů INTERMACS

Sixth INTERMACS annual report: A 10,000-patient database

Závěry

- pokročilá fáze je nejtěžším i ekonomicky nejnáročnějším obdobím průběhu srdečního selhání
- zásadní je prevence s časným zachytem a využitím všech možností léčby v průběhu srdečního selhání
- zvláštní pozornost je třeba věnovat léčbě dekompenzace
- ve fázi nezvratného pokročilého („terminálního“) selhání je hlavním úkolem vybrat vhodné kandidáty transplantace srdce a implantace mechanické srdeční podpory